

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

People's Participation in the Preparation of the Development Plan
of the Saen Chat Subdistrict, Administrative Organization Changan District,
Roi Et Province

พระเชิดพงษ์ ยตินธโร (พุทธดา)

Phra Cherdpong Yatintharo (Budda)

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Doctor of Public Administration program Rajabhat MahaSarakhm University
E-mail: Sompan123456700@gmail.com

Received: 3 May 2022; Revised: 12 May 2022; Accepted: 20 May 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ จำนวน 355 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน สำหรับทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษากลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ ด้านวิมังสา

ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, การจัดทำแผนพัฒนา, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research article are 1) to study the level of people's participation in the development plan of Saenchat Subdistrict Administrative Organization, Changan District, Roi Et Province; 2) to compare the people's participation in the development plan. Use the integrated research methodology. Quantitative research a study of 355 people living in the area of Tambon SaenChat Administrative Organization. The sample size was determined by Taro Yamane's formula. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. And inferential statistics for hypothesis testing, it is one-way analysis of variance (One Way ANOVA) and qualitative research. Study the target group by means of in-depth interviews. From key informants, 9 photos/person, using content analysis techniques from interviews.

The results showed that the level of participation of the people in the preparation of the development plan. Overall, the average was at a high level, including participation in decision-making. participation in action Participation in the benefit and participation in monitoring and evaluation The results of the study on the overall level of people's participation in the preparation of the development plan according to Iddhipada 4 were at a high average level, namely Chanta, Viriya, Chitta, and Vimangsa.

The results of the hypothesis testing of people's participation in the preparation of development plans Overall, it's different. People of different genders participation is different the people who are old different educational levels, occupations, and monthly incomes Participation is no different.

Keywords: Public Participation, Development Plans, Sub-District Administrative Organizations

บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 14 ในด้านของการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีบทบาทในการบริหารอำนาจและหน้าที่ดูแลการปกครองในส่วนท้องถิ่น โดยที่รัฐบาลได้มีการจัดการกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจในการบริหารงาน รวมทั้งอำนาจอิสระ และการจัดการถ่ายโอนภารกิจอำนาจในการกำหนดนโยบาย การปกครอง ตลอดจนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (วิสิทธิ์ โจนพจนรัตน์, 2560) มาตรา 249 ได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้บังคับมาตรา 1 ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน พร้อมกับเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีสิทธิเลือกรูปแบบการปกครองที่เหมาะสมกับตนเอง มีงบประมาณและบุคลากรเข้ามาดูแลจัดการในการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิของตนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบที่เรียกว่าเป็นประชาธิปไตย ในปกครองและบริหารในระดับท้องถิ่นที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด การมีส่วนร่วมของประชาชน ก็ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนา และเป็นแรง

ขับเคลื่อนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เกิดการพัฒนาและเกิดสรรค์สร้างความเป็นอยู่ของประชาชน การวางแผนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนให้ได้มากที่สุด ครอบคลุมที่สุดในปัจจุบันและอนาคต เป็นการคาดการณ์ในเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น เป็นการตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548) และสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชนว่าการปกครองและบริหารท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ทุกๆ คน

องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ถือว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับการถ่ายโอนการจัดการบริหารภารกิจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ที่รับหน้าที่เข้ามาบริหารจัดการเข้ามาพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยมีการกำหนดนโยบาย แผนงานหรือโครงการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของรัฐบาลที่ได้กำหนดตามแนวทางไว้ และในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ ที่มีเขตพื้นที่ดูแลทั้งหมดจำนวน 9 หมู่บ้าน ในการจัดทำแผนพัฒนา ที่เรียกกันว่า “แผนพัฒนา 3 ปี” ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนา จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม และการจัดแผนพัฒนานั้นจะมีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นในระดับต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่ประชาชนที่เกิดขึ้น และที่ผ่านมาประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนามิแต่เฉพาะผู้นำชุมชน แกนนำภาคประชาชน และประชาชนบางกลุ่มในหมู่บ้านเท่านั้น จึงทำให้การพัฒนาท้องถิ่นไม่ครอบคลุม และข้อมูลที่ได้รับส่วนใหญ่ไม่ได้มาจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2565)

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ ได้มองในประเด็นปัญหาการพัฒนาท้องถิ่นในรูปแบบขององค์การบริหารส่วนตำบล 4 ด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นั่นคือ “หลักอิทธิบาท 4” ประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียรพยายาม) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง) เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ควบคู่กับการการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาในสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินการและการปรับปรุงในเรื่องของการจัดการแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละโครงการและนโยบายต่างๆ พร้อมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนและในการจัดการทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปเสนอต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการกระตุ้นประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมสนับสนุน พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดแผนพัฒนาร่วมกับเทศบาลตำบล รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในการมีส่วนร่วมพัฒนาแผนพัฒนาของเทศบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 3,178 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ซึ่งใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด 3,178 คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{3,178}{1 + 4,693(0.05)^2} \\ n &= \frac{3,178}{1 + 3,178(0.0025)} \\ n &= \frac{3,178}{1 + 7.94} \\ n &= \frac{3,178}{8.94} \\ n &= 355 \end{aligned}$$

ได้จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 355 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 รูป/คน

2. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อใช้ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 355 ชุด แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มี 5 ข้อคำถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List), ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการนำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ซึ่งมีลักษณะปลายปิด มีจำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักอิทธิบาท 4 ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายาม) ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ซึ่งมีลักษณะปลายปิด มีจำนวน 12 ข้อ และตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ดมีจำนวน 3 ข้อคำถาม

2.2 การตรวจเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ 0.932

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยมีแหล่งที่มาของข้อมูล 2 แหล่ง คือ

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ใช้แบบสอบถามในการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 355 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เก็บตามความเป็นจริง

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source) เป็นการศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่มีผู้วิจัยและเก็บรวบรวมเอกสารทางวิชาการ บทความ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ การสืบค้นจากสารสนเทศและข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ต้องการจะศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามกระบวนการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์จำนวน 355 ชุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) หลังจากขอหนังสือจากต้นสังกัดของผู้วิจัยถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์แล้ว จึงทำการนัด เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ตามที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

แสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Descriptive Statistics) สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.)

3) วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open ended Question) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาของแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด และข้อเสนอแนะอื่นๆวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกโดยวิธีการ ดังนี้

- 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ
- 2) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดการบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)
- 4) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	อันดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.32	0.579	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.96	0.592	มาก	2
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.91	0.761	มาก	3
4. ด้านการติดตามประเมินผล	3.78	0.721	มาก	4
รวม	3.99	0.663	มาก	

7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$ S.D. = 0.663) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.96$) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.91$) และน้อยที่สุดคือด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 3.78$)

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักอิทธิบาท 4	ระดับการมีส่วนร่วม			
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย	อันดับ
1. ฉันทะ (ความพอใจ)	3.56	1.198	มาก	4
2. วิริยะ (ความเพียรพยายาม)	3.66	1.199	มาก	3
3. จิตตะ (ความเอาใจใส่)	4.02	1.183	มาก	1
4. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)	3.87	1.058	มาก	2
รวม	3.78	1.043	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$ S.D. = 1.043) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุดคือ จิตตะ (ความเอาใจใส่) ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมาคือ วิมังสา (ความไตร่ตรอง) ($\bar{X} = 3.87$) วิริยะ (ความเพียรพยายาม) ($\bar{X} = 3.66$) และน้อยที่สุดคือ ฉันทะ (ความพอใจ) ($\bar{X} = 3.56$)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ 1 – 5

(n = 355)

สมมติฐาน	ตัวแปรทดสอบ	ค่า t	ค่า f	Sig.	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	-2.55		0.01**	✓	
2	อายุ		1.85	0.12		✓
3	ระดับการศึกษา		0.28	0.89		✓
4	อาชีพ		0.82	0.51		✓
5	รายได้ต่อเดือน		0.36	0.88		✓

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig. = 0.01**) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.12) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.89) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.51) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.88) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4. ด้านการติดตามประเมินผล เกิดจากการที่ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการนำเสนอประเด็นปัญหานำเสนอความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกผู้แทนประชาชน เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล , อบต. , ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น เพื่อเป็นมาเป็นตัวแทนจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการแล้วคุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสถาพรพัชรการ (พร้อม ฐานกร) (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภोजังหาร จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 3. จิตตะ (ความเอาใจใส่) 4. วิมังสา (ความไตร่ตรอง) 2. วิริยะ (ความเพียรพยายาม) และ 1. ฉันทะ (ความพอใจ) เกิดจากการร่วมมือร่วมใจในการติดตามตรวจสอบและดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีส่วนร่วมหาแนวทางแก้ไข ปัญหาไตร่ตรองความเหมาะสมของการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินการอย่างแท้จริง มีความพยายามปฏิบัติงานให้เสร็จสมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุวิทย์

สิริวิฑูโน (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกู่สง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการศึกษา พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลัก อิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกู่สง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา พนักงานมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน

ผลการการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มี เพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดย ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบล ไม่แตกต่างกัน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ พระมหาวิชญ์ วิสารโท (พานนท์) (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การบริหารตามหลักปรัหานิยธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการวิจัย พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมี ส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระธีระพงศ์ สมุโธ (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียง เป้า จังหวัดเชียงราย” ผลวิจัยพบว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงเป้า จังหวัดเชียงราย มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากทุกด้าน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลต่อการ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเวียงเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรักษ์ สั งสหาติ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล แสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูติส ยศชัย (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลต้นธง อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในการช่วยเหลือ กิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี การศึกษา

รายได้และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสถาพรพัชรกร (พร้อม ฐานกร) (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเนื่องต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมล วิเลิศศักดิ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอมือง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเนื่องที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุป

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม พบว่า ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ว่าจะเกี่ยวเรื่องของกิจกรรมต่าง หรือนโยบายโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ผ่านมายังในการตอบรับและความสนใจที่ค่อนข้างน้อยมาก การพัฒนาส่วนใหญ่จะเป็นการรวมตัวกันของผู้นำชุมชน และประชาชนบางกลุ่มในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติที่ให้ความสำคัญและเข้าร่วมจัดทำแผนพัฒนา จึงทำให้ข้อมูลแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นไม่ครอบคลุม และไม่สามารถเข้าถึงความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่อย่างตรงจุด ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องการมีส่วนร่วมของด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา นั่นคือ “หลักอิทธิบาท 4” ฉันทะ (ความพอใจในการนำผลการประเมินงานที่ได้ปฏิบัติ) วิริยะ (ความเพียรพยายามในการปฏิบัติงาน) จิตตะ (ความเอาใจใส่ตรวจสอบติดตามประเมินผล) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง พิจารณาในกิจกรรมที่ดำเนินงานเพื่อประโยชน์ประชาชน) นำมาประยุกต์ใช้ควบคู่กับการการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน มาปรับใช้ในการนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาพัฒนาในสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินการและการปรับปรุงในเรื่องของการจัดการแผนพัฒนาของเทศบาลในแต่ละโครงการและนโยบายต่างๆ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด” สามารถอธิบายเป็นองค์ความรู้ใหม่ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนชาติ อำเภोजังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 หน่วยงานของรัฐควรที่จะพิจารณาและทบทวนในเรื่องของนโยบายและมาตรการต่างๆของแผนพัฒนาชุมชนเพื่อที่จะนำเอาผลลัพธ์และข้อมูลที่ได้นั้นมาปรับใช้ให้เหมาะสมตรงกับพื้นที่และปัญหาที่ต้องการแก้ไขและพัฒนาของพื้นที่นั้นๆ และควรดำเนินการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

1.2 การนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการให้ความช่วยเหลือในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนก่อนกำหนดเป็นนโยบาย ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาในแก้ไขปัญหาโครงการต่างๆในระดับพื้นที่ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดีและสอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

1.3 ดำเนินการในติดตามประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการและนโยบายต่างๆเพื่อนำปัญหาและข้อมูลไปประเมินผลและพิจารณาทบทวนประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในนโยบายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สำเร็จตามจุดประสงค์และมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะด้านการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพเพื่อจะได้ทราบรายละเอียด ด้วยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยแบบสัมภาษณ์ รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เช่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชาชน เป็นต้น ให้ละเอียดมากขึ้น เพื่อได้สำหรับข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางการหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมล วิเลิศศักดิ์. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำภู อำเภอมือง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- ธนิต สุวรรณเมนะ. (2548). คู่มือสอบฉบับพิเศษปลัดอำเภอ. กรุงเทพมหานคร: ตำราทอง.
- พระครูสถาพรพัชรกร (พร้อม ฐานโกโร). (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตมุลเหล็ก อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระธีระพงศ์ สุเมโธ (แช่เล่า). (2555). การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการ
คณะสงฆ์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาวิชญ์ วิสารโท (พานนท์). (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารตามหลักปธานิย
ธรรมของเทศบาลตำบลโนนสะอาด อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระมหาสุวิทย์ สิริวิฑูโร (พรหมเกิด). (2553). การบริหารตามหลักอิทธิบาท 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูติส ศกชัย. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนตำบลต้นธง อำเภอมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ในการ
ช่วยเหลือกิจการตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิสิทธิ์ ไรจน์พจนรัตน์. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
สำนักพิมพ์ พ.ศ. พัฒนา จำกัด.
- ศิริลักษณ์ สังสชาติ. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบึง
กอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศ
ตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลแสนชาติ อำเภोजัง จังหวัดร้อยเอ็ด. (มปป). ฐานข้อมูลประชากร. เรียกใช้เมื่อ
2 กุมภาพันธ์ 2666 จาก <https://sanchart.go.th/public/list/data/index/menu/1142>.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. 3rd Ed. New York: Harper and Row.

